

Svogerslevs brand, 1914.

31. oktober 1914 kl. ca. 20.00 udbrød der brand i skæreløen på Toftegården i Svogerslev. I den stærke efterårsvind spredte gnisterne sig lynhurtigt, og snart brændte næsten hele sydsiden af Hovedvejen. Toftegården, Søndergården og Lynghøjgården nedbrændte, samt ni ud af elleve huse.

Mentzes gård, der lå umiddelbart nordøst for Toftegården var i stor fare for at antænde, og hvis der gik ild i denne gård, var nordsiden af Hovedvejen også i fare.

På grund af første verdenskrig var der i byen, og mange nabobyer, indlogeret soldater fra sikringstyrken. Soldaterne lå side om side på stråtaget af Mentzes gård og slukkede gnisterne med våde klude og lagner.

Smeden antændtes flere gange men blev slukket hver gang og blev reddet. Indbo lå stablet i tilfældige bunker omkring gadekæret og blev bevogtet af fire-fem soldater.

Huset der lå mellem Toftegården og Søndergården blev antændt. Det blev anset for umuligt at redde, men sønnen fra huset tog næsten alene kampen op mod ilden, og det lykkedes ham at redde det. Det eneste andet hus på denne side af vejen der blev reddet, var et der bar tegltag.

Ilden havde bredt sig til de brandene huse og gårde på under et kvarter. Derfor indebrændte de fleste husdyr og næsten alt indbo gik til i branden, og mange var ikke forsikrede. Brandsprøjterne fra Glim, Sct. Jørgensbjerg, Roskilde og Roskilde domkirkekom hurtigt til stedet, men der kunne ikke stilles meget op. Mange roskildensere strømmede til stedet for at se *alt det spændende*. Høkeren blev afspærret da hans lager af petroleum var

Rids over den brændte Del af Svogerslev.

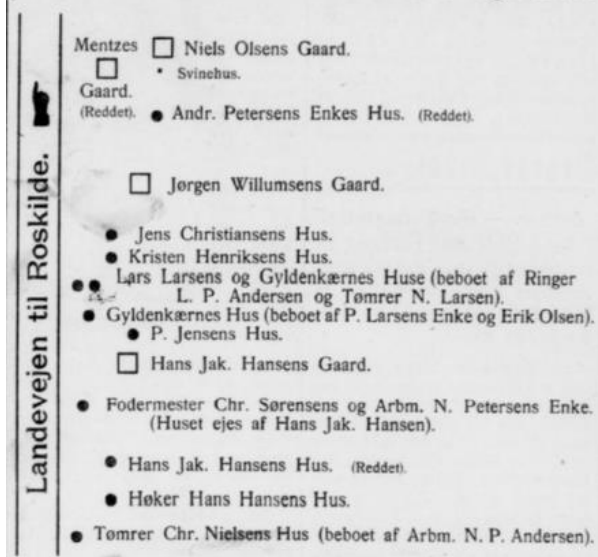

Illustration fra Dagbladet 2. november 1914

i fare for at eksploderer.

Øjenvidneberetninger omtaler scenariet som lig en af datidens slagmarker i Belgien!

På det ene billede ses det redede hus mellem Toftegården og Søndergården samt en del af soldaterne. Brandsprøjten er fra Glim. På det andet billede ses en meget kostbar hingst fra Lynghøjgården der indebrændte. Det tredje billede er ligeledes fra Lynghøjgård.

Omstændighederne for branden blev undersøgt. Den mentes at være påsat, men der blev aldrig pågrebet nogen der kunne dømmes for forseelsen.